

Moeten beroemdheden van hun fans houden?

FANS 400.000 volgers verliezen in een week: voor veel beroemdheden zou het een ramp zijn. Voor Doja Cat is het een overwinning in de oorlog die ze voert met haar fans. 'De idee is ontstaan dat beroemdheden succesvol zijn omdat mensen hen adoreren.'

De band tussen beroemdheden en hun fans is niet altijd even simpel. Doja Cat is de laatste in een lange rij bekende mensen die dat kan beamen. De Amerikaanse zangeres gaat wel vaker tekeer tegen fans met felle tweets in haar grillige stijl. Dat die fans op sociale media nu eisen dat ze zou zeggen dat ze van hen hield én dat ze niet langer J. Cyrus zou daten, omdat die door verschillende mensen uit zijn entourage van manipulatie en emotioneel misbruik beschuldigd werd, was de druppel. In hoofdletters tweette ze dat het haar niet kon schelen wat mensen van haar dachten. Mensen reageerden geschokt op dat statement, ontvolgden haar wegens een 'gebrek aan respect' en verschillende instagram-pagina's die aan haar gewijd waren, stopten er zelfs volledig mee.

Het incident is het laatste in een reeks voorvallen waarbij fans dingen lijken te eisen van beroemdheden en die laatste laten merken dat ze daar niet blij mee zijn. Vorig weekend nog wierp Cardi B haar microfoon het publiek in, nadat een fan water in haar gezicht had gegooid om haar aandacht te trekken. En Britney Spears blijft Tiktoks posten waarin ze in bikini danst, ondanks de reacties die stellen dat de hele #FreeBritney-beweging voor niks geweest is als dat is wat ze met haar vrijheid doet.

Emotionele band

'De opkomst van het internet heeft de intensiteit van parasociale relaties versterkt',

zegt Tom Van Daele, klinisch psycholoog en onderzoeker aan Thomas More. Parasociale relaties werden voor het eerst vastgesteld in de jaren 50, toen mensen naar tv begonnen te kijken en een emotionele band kregen met de mensen die ze op het scherm zagen. Ze zijn dus niet nieuw of ongewoon. Van Daele geeft aan dat veel mensen er in hun leven een ontwikkelen, vooral tijdens hun jeugd. 'Het gaat om mensen die in de media komen met wie je een klik

'Doja Cat zegt dat haar fans hun eigen leven moeten leiden. Voor wie zijn leven opbouwt rond "fan zijn van haar", kan dat een identiteitscrisis met zich meebrengen'

Tom Van Daele
Klinisch psycholoog

voelt en die je vaak je leven lang blijft volgen. Je krijgt het gevoel dat je die persoon kent en om hem of haar geeft.'

Sociale media hebben er bovendien toe geleid dat de afstand tot beroemdheden een stuk kleiner is geworden. Wilde je hen

vroeger volgen, dan moest je een krant of tijdschrift lezen, nu geven beroemdheden op sociale media zelf een inkijk in hun leven. Zij willen op die manier hun werk promoten. Dat een volger de illusie krijgt dat hij een band opbouwt, is mooi meegenomen.

Parasociale relaties stellen ons ook in staat om bijvoorbeeld collectief te rouwen om beroemdheden, zoals Martine Tanghe of Sinead O'Connor, of zijn de reden waarom sommige fans Taylor Swift liefkozend 'Taytay' noemen én haar merchandise kopen. 'Vaak gaat het over onschuldige zaken. Er is ook niks mis met parasociale relaties op zich', zegt Van Daele. 'Het helpt om een identiteit uit te bouwen, zeker bij adolescenten, en dient als inspiratie voor wat we zelf kunnen doen met ons leven. Het is niet erg om een uurtje per dag te checken wat je favoriete celeb doet of je zelfs te groeperen in fanclubs, maar als dat de kern van je identiteit wordt en als je alleen daarmee bezig bent, is het niet meer gezond. Op termijn kan dat escaleren.'

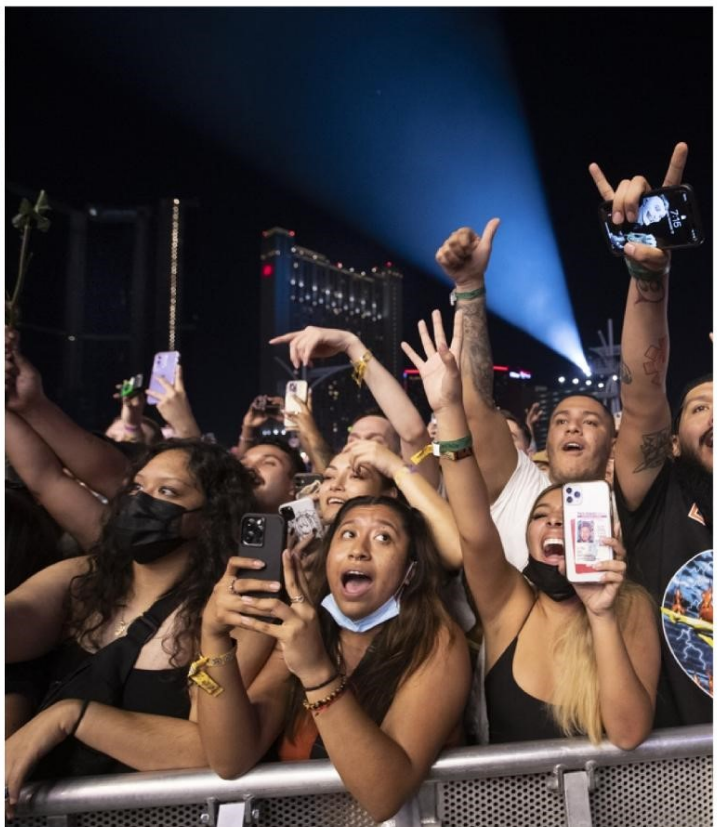
Wie zijn ze nu nog?

Niet alleen voor de fans zijn negatieve gevolgen mogelijk, ook voor beroemdheden zelf. Die parasociale relatie loopt mischien maar uit de hand bij een klein deel van de fanschare van Doja Cat – en bij hen kun je van een obsessie spreken – maar een klein deel van 26 miljoen mensen is al snel veel vlok.

Zo makkelijk als het is voor Doja Cat om via sociale media een inkijk in haar werk en leven te geven en zo mensen warm te krijgen om haar te steunen, zo makkelijk is het ook voor de fans om haar een bericht te sturen of te reageren op een van haar posts. Als die het niet eens zijn met wat ze doet, dan zal ze het geweten hebben. Doja Cat mag dan een kleine 400.000 volgers kwijt zijn, op Instagram alleen al heeft ze er nog steeds 25,6 miljoen. 'De meeste influencers kunnen dat goed verdragen en negeren het, maar Doja Cat doorbreekt die bubbel nu', zegt Van Daele. 'Dat clast met de parasociale relatie waarin mensen haar bewonderen. Doja Cat stelt nu dat ze hun eigen leven moeten leiden. Voor die kleine kerngroep mensen die hun leven opbouwen rond "fan zijn van haar", kan dat echt wel een identiteitscrisis met zich meebrengen. Want wie zijn ze nu nog?'

Net om die reden bijten veel andere beroemdheden niet zo fel van zich af als Doja Cat, zegt Van Daele. Al vindt hij wel dat het haar recht is om grenzen te stellen. 'Doorheen de jaren is de idee ontstaan dat beroemdheden succesvol zijn omdat mensen hen adoreren. Dan is het sympathiek van sterren om daar voorzichtig mee om te springen en dat te appreciëren. Maar het blijft een eenzijdige relatie, dus een fan kan niet verwachten dat er wederkerigheid is of dat iemand zoals Doja Cat tegemoet komt aan zijn noden of verwachtingen.'

Doreen Hendriks

Doja Cat mag dan een kleine 400.000 volgers kwijt zijn, op Instagram alleen al heeft ze er nog steeds 25,6 miljoen. © getty